

ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ В ТЕРАПІЇ ГРИБКОВИХ УРАЖЕНЬ ШКІРИ

Білицька Ю. А., Половко Н. П.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

polovko.np@gmail.com

Лікарські рослини – це джерело різноманітних біологічно активних сполук (БАС), які визначають їх терапевтичну цінність і дозволяють протягом тривалого часу ефективно застосовувати в терапії різноманітних захворювань, в тому числі мікозів.

До БАС з підтвердженою протигрибковою активністю відносяться ефірні олії, дубильні речовини, флавоноїди, алкалоїди, лектини. Так наприклад, встановлено, що найбільш вираженим фунгістатичним ефектом по відношенню до *Aspergillus niger* володіє чабрець повзучий, м'ята перцева, котовник котячий, шандра звичайна. Найбільш виражену дію на *Trichophyton rubrum*, *Trichophyton mentagrophytes*, *Microsporum canis* надають ефірні олії полину, сосни, багна, базиліка та інші. В останні роки з'являються дані про підтвердження протигрибкової активності фенольних сполук (фенологікозиди, лігнани, кумарини, флавоноїди, фенолкарбонові кислоти, дубильні речовини, антраценпохідні). Дослідженнями останніх років встановлено протигрибкова активність полину-естрагон, гаультерії лежачої, жостеру Пурша, різних видів перцю, кротона Хатчінсона, дерези китайської, водозбору звичайного, безсмертника. Підтверджена протигрибкова активність алкалоїду ятроризину із магонії падуболистої. У наукових публікаціях є інформація про протигрибкову активність звіробою звичайного, деяких рослин сімейства маренові. Наведені дані показують можливість створення ефективних протигрибкових фітопрепаратів.

Для отримання вилучення з подальшим його використанням в складі м'якого лікарського засобу нами обрано суміш ЛРС, що містить буркун лікарський (*Melilotus officinalis*), полин гіркий (*Artemisia absinthium*) та звіробій звичайний (*Hypericum perforatum*). Згідно даних літературних джерел при дослідженні активності екстрактів буркуна лікарського *in vitro* по відношенню до *S. inconspicua*, *S. Gilliermondii*, *S. albicans*, *S. krusei*, *S. lusitaniae*, *S. glabrata*, *S. parapsilosis*, *S. methapsilosis* та *S. ortopsilosis* встановлено, що екстракт виявляв антимікотичну активність проти широкого спектра видів *Candida*, найбільш чутливими були *S. gilliermondii* та *S. parapsilosis*. Також екстракт буркуна лікарського має протигрибкову активність щодо *Microsporum canis*, *Trichophyton interdigitale*, *Trichophyton mentagrophytes*, *Trichophyton rubrum* та *Trichophyton violaceum*. Ефірні олії та етанольний екстракт *A. absinthium* виявляє протигрибкову активність проти *Microsporum canis* та *Candida albicans*. Етанольні екстракти *H. perforatum* мають антимікробну активність широкого спектра дії проти деяких бактерій та грибів, в тому числі *Candida albicans*, а водні екстракти пригнічують розвиток *Microsporum gypseum* та *Trichophyton rubrum*.

Наявність досить широкого спектру протигрибкової активності обраних рослин підтверджують перспективу їх використання для терапії кандидозів шкіри.